

Kramérhusow Chf. f. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1789.

Pro. 4.

W Sobotu dne 25 Čerwence.

Wáleční Přiběhowé. Dworška Zpráva, List patnáctý.

Dle mnohých zpráv dowěděl se polní Maršalek Laudon, že Turcy, w počtu pět tisíc, w hustém lese blízko od našich ležení sobě zarazyli, a na giné čtyři tisíce Turků pod zpráwan Tráwnického Bassy očekáwají.

Dne 3 čerwence nássi zastawili nepřátelskou střelbu na takový způsob, že oni z svých děl tak brzy střeliti nemohli. Téhož dne nepřátelé zabili nám při práci dva muže, a 9 gich poranili, mezy kterýmiž posledními nalézá se Setník (Heyman) Kendel od Dulayských, an smrtedlnau ránu dostal. Poněwadž

nepřátelé z svých podzemních střeží dosawad na naše dělníky z malé zbraně střelili, nássi tedy wyhnawosse patryi proti Baňaluckému čelu, a wystawiwosse na ni dwa moždíře na Gotiliberni kaule, z nich na nepřátelské střeže pytlíky s prachem a šartauny házeli.

Dne 4 čerwence nássi gestě pořád pracowali na redutách a giných příchopech, pak aby dělníky před nepřátelskou střelbou tjm bezpečnějši byli, opět přerbasce wyhnána gest patrye pro dwa moždíře na šed-satiliberni kaule, z kterých řdyž nássi na nepřátelské podzemní střeže pytlíky s prachem a šartauny házeli,

zeli, gegich střelení z malé zbraně takměř docela zastaveno bylo. Toho dne při práci na naší straně byli 2 muži zastřeleni, a 9 bylo poraněno.

Dne 5ho opět při práci, která se na rozličných místech konala, 14 našich mužů přišlo k poranění, a jeden byl zastřelen. V večer Turcy v svém ležení třikrát vystřelili z kusu na znamení, že tam Bassa, máge tři praporece před sebou, s tmem arnautů přitáhl. Podle svého obyčeje Turcy každodenně střelivagi tolikrát, kolik Bassa praporců z koňských ocasů mívá. *)

Dne 6ho při děláni redutu, gažťož y při rozšiřování zákopů a jiných sfancovních hradeb od nepřátel na naši straně zabiti byli 2 muži, a 17 bylo poraněno.

Dne 7ho opět na naší straně byl zastřelen 1 muž, a 6 bylo poraněno, mezy kterýmiž se počítá Zástupník (Eantnant) Hrabě z Langloa, Adjutant Generála Sfindlera.

Mezy tím, když Turcy z pevností, a z svých podzemních střeysi naše dělníky nevstálým střelením nepokogizli, y naši také jim den odedne vstavičnou střelbau na překážku byli. Z redutů a patryj nevstále házeli do gegich podzemních střeysi pumy, haubice, kohornické granáty, starssauny a pytlíky s prachem; z pevnosti pak naši do Turcké pevnosti házeli pumy, dilem aby

tam Turcy neměli žádného zadrženi, a dilem aby z svých děl, kteráž kdesy v kautich zastrčena měli, a kterýchž našimi děly dostihnauti lze nebylo, wje střelati nemohli.

Gať polnj Maršalek Laudon gestě dále zprávu dává pod datum 9 čerwence, téhož dne o 10té hodině w noci, když se k dělníkům odebral, znamenal, že negen nepřátelské woysto, které w lese své ležení zaražené mělo, pryč odtud odtáhlo; ale také že Turcy z Berbjru strže ten průchod, který nevstále otevřený měli, pomalu pryč se vbjragi; protož poručil po nepřátelích z Berbjru vřikagjých z kusu pálení, y také w to okamžení gať do lesa, tak y do Berbjru wyslal patrolly, kteréby na obau stranách o nepřátelích lepší zprávy nazbyti mohli. Ale nepřátelé gať na gednom tak y na druhém místě wje k našemu ležení nebyli, a Berbjrské Turcy nepozchybně přirazyli se k těm, kteří w lese své ležení měli, a s nimi spolu, newj se wssat dosawad kam, vtekli.

Coby se wssat w pevnosti od nepřátel zanechané střelby y jiných wálečných nástrogi a wssého ostatního našezalo, o tom Pan polnj Maršalek obssrněgssi dá zprávu, a spolu dohládá, že se Berbjrské Turcy gestě za negaký čas brániti mohli. Proč ale tak na rychlost z Berbjru vtekli, prawj ne ginau přjcinu býti, než že oni dobře pozvážili,

*) Praporecy, kteří se nosgi před Bassau, gsau rozdielnj od oněch, pod kterěž se Turcký wálečný lid shromažduge. Takowý Bassůw praporec má na wrch tyčky zlatau, aneb aspoň dobře pozlacenau kauli, nad nj gest položený rohatý měsyc, a přes kauli wisý koňský ocas; a protož se říká dle německého významu, Bassa s dvěma, s třemi koňskými ocasy.

vážili, že náš síle a moc, y tomu po-
loženi, w němž naše wojsko stálo, ni-
kterak odolati nemohau.

Gaufromné wogenské Zprávy.

Náš Pan Dopisowatel dáwa nám
giž zprávu z někdejší Turecké perwo-
sti Berbjru na den 10 čerwence, které-
hožto dne náš wálečný lid slawně tam
po odražení Turků přitáhl. Geho zprá-
wa gest dosawad toliko powrchnj, on
ale přislubge, že w krátkých dnech opě-
psáti bude, a o wšem nás náležitě zpra-
wj. List tento gest w následující smysl:

"Gak sem Wám onehdy psal, že
náši Berbjrským Turkům zaumysla swo-
bodného průchodu nechali, tak aby oni,
neynuznějši snad gsauce k tomu donu-
cení potřebau, z zaufánliwosti našim se
nebránili, a strz gegich tubé odpory aby
proléwání krwe našeho lidu wšetrěno
bylo; takť se y stalo, že Turcy této ney-
pohodlnějši příležitosti k swému autětu
vžili. Na den 9 čerwence, totiž wče-
ra k 11 té půlnoční hodině nebylo wje
o Berbjrských Turcích čiti, a zmizeli se
z perwností tak, že ani našemu wojsku
známo není, kamby se byli poděli. Y
také nepřátelsstj haufowé, kteréj Berbjru
na pomoc přitáhli, a své polnj ležení
w lese zaražené měli, pustili se nazpátek
tak nepatrnau cestau, že naše patrölly
nikterak jim na stopu přigiti nemohly."

"Gak Wám gen powrchnj zpra-
wu dáti mohu, tedy w celé perwnosti,
když sme tam slawně přitáhli, nenalezli
sme žádné žiwé dusse, krom gediného
starého Turka w podzemních sklepích,
kterýmž my kazamáty říkáme. Ten sta-

tec poručil se našemu lidu do wůle, aby
s nim, co chti, dělali, že gehu žiwota
bez toho na frátce gest. Nato mu dás
na milost. Ostatně ale dostalo se nám
za forist 36 hrubých děl, množstwí zbra-
nj a giných wálečných nástrojů, tež ta-
ké weliká zásoba prachu y potravwy, tak
že skutečně gest se co diwiti, kterak Tur-
cy, aniť k skutečnému bránění gestě za-
dlauhý čas wšeho w dostatku měli, tak
rychle perwnost opustiti, a na autěk dáti
se mohli."

3 Wídně se píše na den 20 čer-
wence: "Zpráwy, které přicházejí z
našeho ležení v Bílého Kostela, nedá-
wají nám naprosto žádné naděge, aby
kdy gestě k narownání a k gednání strz-
ny pokoge přigiti mělo. Gakoli z na-
ší strany vrčeno bylo, aby naše wojsko
toliko k zachránění hranic stálo; tak nyz
nj wšecťo tomu naopak spatřujeme.
O wypořáděném příměří wšyřsimě z
našeho ležení co neydrjwe, a ginak při
wojsku wálečné příprawy gđau na přes-
kot. Dělostřelcy, genž vrčeni gsau k
dobývání perwnosti, dostali poručení, aby
na den 29 minulého měsíce z Wídně k
wojsku odtáhli; ale to poručení mimo
nadání přišlo k změnění, a oni giž 24
čerwna w rychlosti do Vher táhnau
musyli, a od 7mého toho měsíce giž
stogegj w poli. Podobně paraliony pě-
choty, genž ke koncy čerwna z Wídně
odtáhli, gak mile z Dunage na břeh
wystaupili, musyli každodenně dwogi
včiniti marš, aby tjm dřjwe našeho
wojska dostihli. Reduty v Pančawy,
Vipalanky a Moldawy do 15ho toho
mésím wálečnými nástroji a ginými po-
třebnostmi opatření gsau."

"Dne 5 toho tři dywizy Harrachských Kyrysarů, které mezy Vipalankau a Bilym Kostelem pod zpráwu Generálmajora Harracha stály, gaž y dva bataliony Laternmansté pěchoty odtáhli k Sacce w Almassi, kdež nynj polnj Marssalek Laytnant Prync z Waldecku nad westkerým tam pozústawagjcým woyskem zpráwu má. Dále, pod swau zpráwu má westkeré woysko w Moldawu Generálmajor Lilien, Harrach při Vipalance, a polnj Marssalek Laytnant Kaystý při Pančawě."

3 Bileho Kostela se piše na den 9 čerwence: Od Prynce z Koburku přišla sřafeta s tau zpráwu, že se w Moldawě Rusky tem 20 tisíc mužů synů stahuje, s kterýmž Prync z Koburku s společnau mocí do Walachye wtrhnau ti chce. Geden díl Ruské armády potáhne k Bendru oném Rusům na pomoc, který tam již stoji, tak aby přewnost ta rjm dříve Rusům se do rukau dostala.

Gať se zde, gažto glistorná wěc wyprawuge, někdejší neywyšší Wezyr dne 3 čerwence měl býti sřat, a geho hlawa zaslána do Konstantynopole; Bassa z Anatolie měl na místě něho neywyšší zpráwu nad celau Tureckau arž mádau obdržeti. (Ginj prawj, že Widyjstý Bassa za Wezyra dosazen gest. Ale gedno y druhé dokonalejší zpráwy potřebuge.)

Poněwadž Widyjstý Bassa swého wálečného lidu z Banátských hranic nazpátek powolati nechťel, Pan polnj Marssalek Hadik dne 8 toho prohlásyl se, že tu křiwdu pomstiti chce, a učiněného přjměři, které potud trwá, děle zachoz

wáwati nebude. Sned téhož dne byly wyslány dvě kompanye od Illiryského hraničného plku, kteréby w wrchu Sasty položené nepřátely zabnaly, což se také stalo takowau zmužilostí nasseho lidu, že 6 Turků pobýých na místě ležeti zůstalo, a 7 bylo zagato. Tak také sřastně byli nepřátelé zabnani z Swinice, kdež 25 Turků zabito gest. Téhož gestě dne dva bataliony z Moldawy přesplynuli přes Dunag, a na poručení Pana polnjho Marssalka zapálili hrady, též čtyry okolnj wesnice, a nepřátely rozehnali na různu. W fráktých dnech w Banátu newwidjme žádných gisných Musulmanů, než ty, kteréj gsau w nás zagati, nebo Pan polnj Marssalek nynj opravdowě na ně dotjrá. — Pan polnj Šbrognosta Šrabě Koloredo odgel k woysku, které stoji w Moldawu a Alibeku, a gať se slyší, dá tam reduty wyháněti.

3 Mehádye nám zaslána gest zpráwa na den 11 toho měsíce. W nj se prawj krom ostatnjho, co již powědomo gest: Násse přednj stráž z Šupánku necausly až do Mehádye, nybrž toliko až do Teplic. Dne 8 toho Pan Generál Baron Wečay s gednau dywizy Erdedských husarů a s negakým počtem gyzdných dobrowolnjků šel nepřátely pozorowati, a přišel až k wrchu Borábnjku, kdež žádných nepřátel wje nepostihl. Odtud wyslal patrollu, která gať mile se dále pustila, Turcy ponj pálili, a zastřelili násse dva dobrowolnjky, a gednoho husarského koně potřelili.

3 Sabjnowa 10 čerwence. Gať poslednj zpráwy z Moldawy zmjnknu čizněji,